

ПРЕСКЛИПИНГ

11 март 2022 г., петък

www.dariknews.bg , 10.03.2022 г.

<https://dariknews.bg/regioni/pleven/v-pleven-shte-se-diplomirat-farmacefti-ot-pyrviia-vipusk-na-medicinskiia-universitet-2303172>

В Плевен ще се дипломират фармацевти от първия випуск на Медицинския университет

В Плевен се дипломира първият випуск магистър-фармацевти на Медицинския университет (МУ) в града, съобщиха от висшето училище. Тържествената церемония още бъде на 11 март от 11:00 ч в зала "Александър Флеминг" на Факултет "Фармация". След успешно завършен 5-годишен курс на обучение, дипломи за магистър-фармацевт ще получат 26 абсолвенти, от които четирима са с отличен успех.

Отличничката на випуска, магистър-фармацевт Неляй Кутолиева, ще приветства своите колеги и ще отговори на приветствията на гостите на празничното събитие. Освен плакети "Отличник" и луксозни дипломи, магистър-фармацевтите с отличен успех ще получат грамоти от Българския фармацевтичен съюз и освобождаване от членски внос за една година. След като абсолвентите произнесат тържествено клетва-слово на магистър-фармацевта, Ректорът на МУ-Плевен проф. д-р Добромир Димитров ще връчи официално дипломите и подаръците на Випуск 2021.

През 2014 г. с първа копка стартира изграждането на новият модерен факултет по фармация за обучение на магистър-фармацевти в МУ - Плевен. Факултет "Фармация" е четвъртият факултет на висшето училище, създаден през 2016 г. с решение на Народното събрание от 30 март. С това става факт постигането на най-високата стратегическа цел на Ръководството с ректор проф. д-р Славчо Томов – разкриване на четвърто основно звено в структурата на университета след факултетите по медицина, обществено здраве и здравни грижи. През академична 2016/2017 година стартира обучението на първия випуск по държавна поръчка в специалност „Фармация“.

Официалното откриване на Факултета по фармация е на 1 ноември 2018 г. Първата програмна акредитация на специалност "Фармация" е получена през 2019 г. с отлична оценка за срок от 6 години и с увеличен капацитет от 450 студенти. В новопостроената сграда на Факултета са изградени и оборудвани със специализирана апаратура 15 учебни и 4 научни лаборатории, както и 6 лекционни зали. За текущата учебна година във Факултета по фармация се обучават близо 300 студенти – бъдещи магистър-фармацевти.

През 2017 г. Факултет "Фармация" става член на Европейската Асоциация на факултетите по фармация, която е най-авторитетната европейска организация по проблемите на фармацевтичното образование. За сравнително краткия период от създаването си Факултетът по фармация на МУ-Плевен се утвърди на картата на фармацевтичното образование в България с иновативност и бързи темпове на развитие.

www.news.bg, 10.03.2022 г.

<https://news.bg/health/do-krava-na-2022-g-e-retseptata-shte-e-zadalzhitelna-i-v-telefona.html>

До края на 2022 г. е-рецептата ще е задължителна и в телефона

Електронната рецепта да стане задължителна, а до края на 2022 г. да се разработи мобилно приложение, което да се внедри в системата за информационно обслужване. Това е намерението на Министерство на здравеопазването, съобщено от министър Асена Сербезова по време на Комисията по здравеопазване в парламента.

По думите ѝ "лекарят трябва да има визия и информация с какво се лекува пациентът". Промяната се предвижда да се направи в Наредба номер 4 за предписване на лекарствени продукти.

Иначе МЗ е създадо и работна група за електронното здравеопазване, като се проучват медицинските сестри по региони, електронния запис и досие.

По време на комисията стана ясно още, че се създава Национален съвет за реформа в психиатричната помощ и е договорено специалистите да получат обучение с паневропейския комитет, за да се модернизира.

Предвиждат се и промени в Наредба 8 за нови изследвания за профилактика, като се включват папилома вирус, рак на шийката на матката.

Асена Сербезова коментира и темата за преместване на Агенцията по трансплантация на органи и тъкани от Агенция Медицински надзор. Тя каза, че е изисквала одит от Агенция по трансплантации и сегашното ръководство за пълен анализ какви донорски ситуации са имали, каква е била оценката на всяка една от ситуациите, успели ли сме да реализираме максимума и ако не - защо и дали има разлика в броя на трансплантацията, качеството преди и след сливането. На депутатите ще бъде предаден анализ за отделяне на двете агенции.

По думите на Сербезова обаче трябва цялостна концепция и повишаване на интереса към донорство, след това местене и структура.

Здравно образование в училище

Като дългосрочна стратегия министър Асена Сербезова посочи здравно образование в училище. То обаче било пилотно започнато - учители по здравно образование били разпределени в 200 училища, както и психолози за деца от 5 до 8 клас, обучени са и над 2000 обучители в 18 000 центрове в страната, изготвя се и модулна програма за сексуално здраве и образование, както и психологично здраве за тревожност, депресия, агресия и автоагресия, фактори, които се засилват в обществото. В по-дългосрочен план се предвиждало и с цел повишаване на здравната грамотност да се създадат мобилни приложения, за здравословен начин на живот, отговорно отношение към лекарствени продукти.

Припомняме, през март 2021 г. до края на април 2021 г. бе срокът за въвеждане на електронна рецепта в аптеките в цялата страна.

Преди година само 500 аптеки у нас издават електронни рецепти. През декември 2020 г. стана ясно, че всеки общопрактикуващ лекар може да издава електронна рецепта към всяка една аптека.

www.zdrave.net, 10.03.2022 г.

<https://www.zdrave.net/-/n21363>

Искат промяна в правилата за конкурсите за директор на РЗОК

„Трябва да променим комисиите за конкурсите за директор на РЗОК. Те трябва да са малко по-големи и в тях да влизат представители и на други институции“. Това заявява представителят на Министерството на финансите в Надзорния съвет на НЗОК Виолета Лорер по време на заседанието на надзорниците, проведено на 23 февруари.

Подуправителя на Касата д-р Йорданка Пенкова информира, че сега комисията се назначава със заповед на управителя на НЗОК, а председателят и членовете ѝ са директори на дирекции от Централното управление на Касата.

Поводът за дискусиата е искането на председателя на Надзора доц. Васил Пандов за информация за проведени конкурси за длъжността „директор на РЗОК“ и предстоящи такива за периода от 13 март 2020 г. до настоящия момент.

„В този доклад няма кой знае каква информация. Има вече открита процедура и при открита процедура не е редно нещо да променяме. Ако променим нещо в правилата, то ще е за бъдеще. Може би единствено да поискаме да ни се предостави информация по тези конкурси, които са обявени в момента, кои са подали заявленията в срок, дали отговарят на изискванията на обявения конкурс“, казва Пандов и настоява управителя на Здравната каса да предостави информация за конкретните процедури, а не абстрактно по правилата.

Обявените до момента конкурси за директори на РЗОК – Добрич, РЗОК – Смолян и РЗОК – Шумен.

www.nova.bg, 10.03.2022 г.

<https://nova.bg/news/view/2022/03/10/360498/>

Денков: COVID тестването на учениците трябва да отпадне в следващите дни

Министърът коментира и датата за започване на учебната година

Тестването на учениците за COVID-19 трябва да отпадне в следващите дни. Такава заповед обаче може да бъде издадена от Министерството на здравеопазването. Това каза в Бургас министърът на образованието Николай Денков.

„Аз съм изразил категоричното си мнение, че в следващите дни трябва да отпаднат мерките в училищата. Днес или най-късно утре ще излезе становището. Но трябва да се имат предвид украинските граждани, които влизат в страната. Експертното мнение оставям на Министерството на здравеопазването“, уточни министърът.

МОН обяви кога ще започне следващата учебна година

Акад. Денков коментира оповестените от МОН днес три варианта за промяна в броя на учебните дни и продължителността на ваканциите през годината. От МОН категорично подчертаха, че учебната 2022-2023 г. ще започне на 15 септември, както досега, за Денков обаче 7 септември е най-подходяща дата за начало на учебната година.

„Като стартова дата изглежда най-подходящо в момента 7 септември, печелим една седмица повече, която може да се използва и за повече ваканции вътре в учебната година, но и за повече материал, повече време за упражняване на материала. Освен това предлагаме и удължаване на учебната година с две седмици от първи до шести клас, така че общо се получават три седмици и за тези випуски. Част от тях да бъдат използвани за удължаване на ваканциите по време на учебната година, част от тях за повече време за упражняване на материала“, заяви Денков.

www.bnr.bg, 10.03.2022 г.

<https://bnr.bg/shumen/post/101613799/bezplatni-testove-za-bejanci>

Безплатни тестове за бежанци

Безплатни бързи тестове за пристигащите украински бежанци са осигурени в Здравната инспекция в Разград, съобщиха от областната администрация. Жителите на областта,

които настаняват група в хотел или човек в частното си жилище, е необходимо да се свържат със Здравната инспекция за тестване за коронавирус на хората от Украйна, ако такова не е направено при влизане в страната и нямат зелен сертификат.

Бежанците ще могат да се тестват и в Приемното спешно отделение към разградската болница, както и да бъдат прегледани там при необходимост. При нужда от медицинска помощ се препоръчва да бъде посетен Център за спешна и неотложна помощ, за което не се дължи заплащане.

В тридневен срок домакинът или приемащата организация са длъжни да регистрират настанените при тях бежанци в Районното полицейско управление по местоживееене.

www.dnes.bg, 10.03.2022 г.

<https://www.dnes.bg/rusia/2022/03/10/v-ukraina-ima-syoryjeniiia-za-biologichni-izsledvaniia-ima-li-opasnost-za-nas.522927>

В Украйна има съоръжения за биологични изследвания, има ли опасност за нас?

Лабораториите на САЩ - с диагностична цел

След като заместник-държавният секретар на САЩ Виктория Нюланд потвърди, че в Украйна има съоръжения за биологични изследвания, а Киев и Вашингтон работят натрупаните там материали да не попаднат в ръцете на руските сили, идва въпросът в опасност ли сме от употреба на биологично оръжие. Ген. Игор Конашенков обяви, че има документи, които потвърждават, че в украински биологични лаборатории е извършено разработването на компоненти за биологично оръжие.

"Още от 90-те години, след разпадането на Съветския съюз, в много от бившите републики останаха подобни лаборатории. САЩ се ориентираха към разполагане на лаборатории за контрол на евентуални химични или биологични заплахи от тези региони. Това е информация, която и СЗО има от години - че САЩ имат лаборатории с диагностична цел. Предполагам, че става дума за такива лаборатории в Украйна", коментира ръководителят на инфекциозна лаборатория в Берн д-р Аспарух Илиев пред Bulgaria ON AIR.

За него не е съмнително, че именно САЩ финансират такива лаборатории в чужди страни. По думите му САЩ имат разгърната мрежа за контрол на биологични и химични атаки от Близкия изток, което налага да има подобни центрове за ранно предупреждение.

"Те са най-професионалният пазител на съвременния ред в света. Спекулира се, че има микроорганизми като чума. Няма никаква информация за каквото и да е наличие на замърсяване или биологична опасност за България. Едва ли предупреждението от руска страна трябва да бъде прието с абсолютно доверие", каза още д-р Илиев.

Председателят на комисията по външна политика в предишния парламент Димитър Гърдев смята, че това задължително ще бъде използвано от руската пропаганда. По всякакъв начин се опитват да оправдаят това нахлуване. В началото бяха много различни тези и това не може постфактум да бъде използвано като повод, изтъкна той. Гърдев се надява да не се стига до изключително кървавата фаза от операцията за нахлуване в Киев - удари върху градовете и превземането им с използване на масирани ракетни удари, при които жертвите са изключително много.

Според него около 150 000 руски войници са в Украйна, а целта е "разчленяване" на украинските въоръжени сили, ограждане на големите украински градове и стопиране на движението на украинската армия.

"В момента навлизат основните сили. Украинската армия е на второ място в Европа, по-голяма е от тези на Великобритания и Германия - 260 000 души. Все още не са се сблъскали огромните сили на двете държави", подчерта Гърдев в студиото на "България сутрин".

По негово мнение целта на завземането на АЕЦ "Чернобил" е, че там има неотработено ядрено гориво. То представлява елемент за сглобяване на атомно устройство. Притеснявам се от тези захвати на атомни централи. Кой контролира атомната енергетика на Украйна?, попита гостът в студиото.

Гърдев отбеляза, че за пръв път се прилагат толкова тежки санкции.

"Може да ги сравняваме с времето от Студената война, но това бяха други санкции. Санкциите не са само въздействие върху руската страна, но и върху нас като пазари и потребители на тези ресурси - газ, нефт, никел, жито, слънчоглед. Наблюдаваме изключително широкомащабни санкции. Може да имат бърз ефект, но и обратен такъв - бумеранг върху нас. След около 3 месеца ще можем да видим реално ефекта и много от цените ще спаднат", обясни той.

По публикацията работи: Петя Славова

www.mediapool.bg, 10.03.2022 г.

<https://www.mediapool.bg/dots-valeri-velev-morbili-e-osnovniyat-risk-ot-ponizheniya-vaksinalen-obhvat-i-bezhanskata-valna-news333180.html>

Доц. Валери Велев: Морбили е основният риск от понижения ваксинален обхват и бежанската вълна

България може и трябва да проследява имунизационния статус на идващите от Украйна деца

Мартина Бозукова

Основният риск, който съществува от понижения ваксинационен обхват на децата у нас, включително на фона на бежанската вълна от Украйна, е от разпространението на морбили, което е силно заразно заболяване. Затова страната ни трябва да положи усилия както за повишаване на ваксинационното покритие сред българските деца, така също и за проследяване ваксинационния статус на децата бежанци от Украйна. Това коментира пред Mediapool доц. Валери Велев, специалист по инфекциозни болести от детската клиника на столичната Инфекциозна болница "Проф. Ив. Киров". Той коментира актуалните данни на Националния център по заразни и паразитни болести (НЦОЗА), според които обхватът на децата с основните ваксини от задължителния календар е паднал под 90% през 2021 година.

"Много е рисково това, че обхватът при основни ваксини при децата пада под 90%. Особено рисково е това при ваксината срещу морбили, защото това е най-зарзното инфекциозно заболяване и там трябва да поддържаме най-висок процент ваксинално покритие. Ако то спадне под 90%, тогава нещата започват да стават доста сериозни и много лесно могат да бъдат изпуснати. При останалите ваксини нещата не са чак толкова драматични, но при ваксината срещу морбили, паротит и рубеола именно заради компонентата срещу морбили, винаги съществува опасност", посочи Велев.

Той обърна внимание и на това, че в България винаги е имало известен процент на фалшиво направени имунизации заради антиваксьорски настроения, както се видя и по време на епидемията от Covid-19 у нас с изкарването на фалшиви сертификати. "Ние не знам дали това, което подават местните РЗИ и обобщава НЦОЗА е точно. Защото в тези данни влизат и фалшиво направените ваксини", коментира Велев.

Според него бежанската вълна от Украйна, която за момента стига до нас, не е чак толкова голяма в сравнение със съседните на нея държави и затова българската държава може и трябва да реагира. "Според мен нашите здравни власти имат съвсем спокойно възможността да обследват децата, които идват и да проследят техния имунизационен статус. Много е важно това да се прави, от една страна, и от друга - ние да направим всичко възможно за повишаване имунизационния обхват сред нашите деца", посочи Велев.

Той е на мнение, че основният проблем по отношение на инфекциозните заболявания, който може да се прояви от бежанската вълна, отново е морбили, заради силно заразният характер на заболяването. Специалистът, обаче, не изключи, макар и минимален риск от случаи на полиомиелит. "Колкото и да не ми се иска да го кажа, съществува и проблемът с полиомиелитът, т.нар. ваксинадериватен щам. Полиовирусите, които се използват за направата на ваксини са два вида, респективно има два големи вида ваксини: едните са убити, които използваме и ние; другите използват омаломощен, но жив полиоощам, който се поглъща през устата. Част от ваксините, които Украйна използва, са именно такива – с жив вирус. Прави се, защото тази ваксина има много по-голяма способност да дава имунитет, включително и локален на червата. Но при нея ваксинираното дете може да предава с фекалиите си около месец тези отслабени полиовируси. Тези отслабени полиовируси имат за цел самички да намират неваксинираните деца, основно там, където е ниско ваксиналното покритие, да речем в Африка, и така по естествен начин детето да се ваксинира. Но колкото и да е рядко, едно неваксинирано дете би могло да развие полиомиелит, макар и не толкова тежък, от такъв ваксинален щам, защото както вече всички знаем вирусите имат свойството бързо да мутират. И ако такива полиомиелитни, макар и ваксинадериватни вируси мутират и достигнат до степен, в която да станат по-патогенни, бихме могли да имаме проблеми", обясни Велев.

"Последно СЗО съобщи през октомври 2021 година за три случая на деца в Украйна, заразени с такъв ваксинадериватен щам. И трите деца са добре, парезите, които получиха много бързо преминаха, но това е риск, който съществува. През 2015 година отново имаше такива случаи в Украйна и в някои от пограничните ѝ райони с Русия. Т.е. това са неща, които колкото и да са редки, можем да очакваме при една толкова тежка бежанска вълна: говорим за милиони хора, които бягат. При наличието на неимунни деца у нас и част от украинските деца, които може да са неимунизирани, това е напълно възможен сценарий", посочи той.

Велев коментира, че в момента в Инфекциозна болница няма деца със заболявания заради пропуснати ваксини. "До момента, слава богу, не сме имали деца с морбили. Това заболяване е много заразно и ако има и един случай, много бързо ще се появят и други. Случаи на вяли парализи, които да се дължат на полиомиелит, също не сме имали. Имахме няколко вяли парализи, които се оказа, че се дължат на други ентеровируси. Винаги на такива деца взимаме съответните биологични материали, които се изпращат в Националния център по заразни и паразитни болести в лабораторията за ентеровируси, където се проследява това. Имаме, обаче, деца с паротит (заушка), която влиза в тривалентната ваксина. Не са толкова много, не мога да кажа, че са повече от предни години. Хубавото е, че са малки деца, а по-сериозен проблем има при момчетата, когато са в пубертета или при възрастни мъже. Така че сериозни проблеми в това отношение не сме имали, а и паротитът не е толкова заразен колкото морбили или варицела", посочи Велев.

Той уточни, че в повечето случаи на паротит става въпрос за деца с направени ваксинации. "Истината е, че когато мине известно време се случва точно компонентата

за паротит да не даде добър отговори и да има по-бърз спад на антителата. Но конкретно от морбили децата са предпазени", заяви той.

Велев коментира и причините, довели до по-ниския имунизационен обхват при децата: "Безспорно отливът много очевидно започна с пандемията от Covid-19, като още през 2020 година започна да се забелязва сериозен спад. Тогава НЦОЗА отчете 30% по-нисък ваксинален обхват при ваксината срещу морбили, паротит и рубеола. Най-вероятно става въпрос за комплекс от причини. Едната е, че родителите се стреснаха изобщо да се доближават до здравни заведения дори за сериозни заболявания, камоли за някаква превенция, защото се смяташе, че това е най-лесният начин да се заразиш с Covid. Дойде и един момент, в който личните лекари станаха безкрайно претоварени с пациенти с Covid и се блокираха дните им за детска и майчина профилактика. Даже имаше момент, в който трябваше МЗ да се намеси и местните РЗИ да разкриват специални коридори, в които децата да си правят ваксините и профилактичните прегледи. Но при всички положения, и през 2020, и през 2021 година се забелязва този спад и той няма на какво друго да се дължи освен на ситуацията около пандемията".

www.bnt.bg , 10.03.2022 г.

<https://bntnews.bg/news/koi-shte-plashta-za-lechenieto-na-ukrainskite-bezhanci-u-nas-1188084news.html>

Кой ще плаща за лечението на украинските бежанци у нас?

Альоша Шаламанов

Проблем с достъпа до здравна грижа на бягащите от войната. Много от тях все още не са подали заявление за международна закрила и имат право само на спешна помощ. В някои болници преглеждат и лекуват украински граждани за своя сметка. В други обаче чакат указания от здравните власти и се питат кой, кога и как ще плаща.

Във всички общински поликлиники във Варна преглеждат безплатно бягащите от войната в Украйна след предварително записан час.

"Основно специалистите, които са били необходими са пулмолог, психиатър, педиатър, УНГ", обясни Анастасия Георгиева - директор на дирекция "Здравеопазване" в община Варна.

Осигурена е и безплатна дентална помощ за украинските граждани.

"На ниво болнична помощ, където нещата стават още по-сложни, по-високи разходи очакваме и конкретни указания от държавата", каза Анастасия Георгиева.

От здравното министерство съобщиха, че бягащите от войната, които са подали заявление за международна закрила, получават здравна грижа като тази на здравноосигурените българи. В "Александровска" болница е приет мъж от Одеса, който има здравноосигурителни права за следващите 3 месеца.

Да се приютят у нас от началото на войната са решили около 29 000 души. Подадените заявления за международна закрила в Агенцията за бежанците са 263.

"До подаването на молби за статут гражданите, които идват от Украйна, не могат да се възползват от правата на здравноосигурените български граждани", каза министърът на здравеопазването Асена Сербезова.

За да получат лечение, те трябва да имат съответната застраховка. В противен случай може да получат само спешна помощ. В столичната болница "Лозенец" здравна грижа са потърсили около 20 души.

Прегледите и лечението на пациентите, които не чакат закрила вероятно ще е за сметка на болница "Лозенец". В "Александровска" се питат кой ще възстанови разходите им, ако пациент без заявление за закрила има нужда от скъпо лечение или операция.

"Ако този брой на такива пациенти стане прекалено голям и обемът на разходите непосилен за търговското дружество - тогава би възникнал проблем", обясни д-р Атанас Атанасов- директор на УМБАЛ "Александровска".

Болниците няма да поемат сами разходите за спешните случаи. За тях има осигурен механизъм, увери здравният министър. Търсят се възможности всички украински граждани, потърсили убежище у нас, да получат необходимото им медицинското обслужване, съобщиха от здравното министерство.

Как обаче ще бъде решен проблемът Сербезова не обясни. Не стана ясно и от къде ще дойдат парите за лечение на украинските граждани.

www.nova.bg , 10.03.2022 г.

<https://nova.bg/news/view/2022/03/10/360534/>

Сербезова: Визията за е-здравеопазване е за осветляване на медицинските дейности

До края на годината системата ще бъде разработена и внедрена, добави министърът

По план до края на тази година Националната здравно-информационна система ще бъде разработена и внедрена в пълната си функционалност. Това каза министърът на здравеопазването Асена Сербезова по време на заседанието на парламентарната комисия по здравеопазване.

„В кратки срокове се предвижда промяна в нормативната уредба за предписване и отпускане на лекарства, като целта е електронните рецепти да станат задължителни и за „бели“ рецепти, а не само за тези, които са плащат от НЗОК”, допълни министър Сербезова.

По думите ѝ визията за е-здравеопазване е изцяло осветляване на процесите в медицинските дейности и лекарствените процеси, каза още тя. Тя уточни, че към момента не може да се взимат адекватни управленски решения, ако не се познават процесите.

„Необходим е надпартиен консенсус за основните приоритети в здравеопазването, устойчиво развитие и е-здравеопазване”, каза още министър Сербезова.

Тя посочи, че досега е изградена базовата функционалност на ядрото на Националната здравно-информационна система, както и интеграционна среда за тестване на модулите.

„Може да се получава обратна връзка от тези, които ще използват системата”, посочи още тя. По думите ѝ основните регистри на някои от институциите вече са интегрирани към информационната система.